

Seminář ZČU Plzeň

K aktuálním problémům zabezpečovací techniky v dopravě XVII

Zavádění ETCS v ČR – aktuální stav

Tomáš Konopáč

Manažer programu implementace ETCS Správy železnic

29. května 2024

Konference ZČU 31. května 2023

Pilotní úsek s výhradním provozem ETCS L2

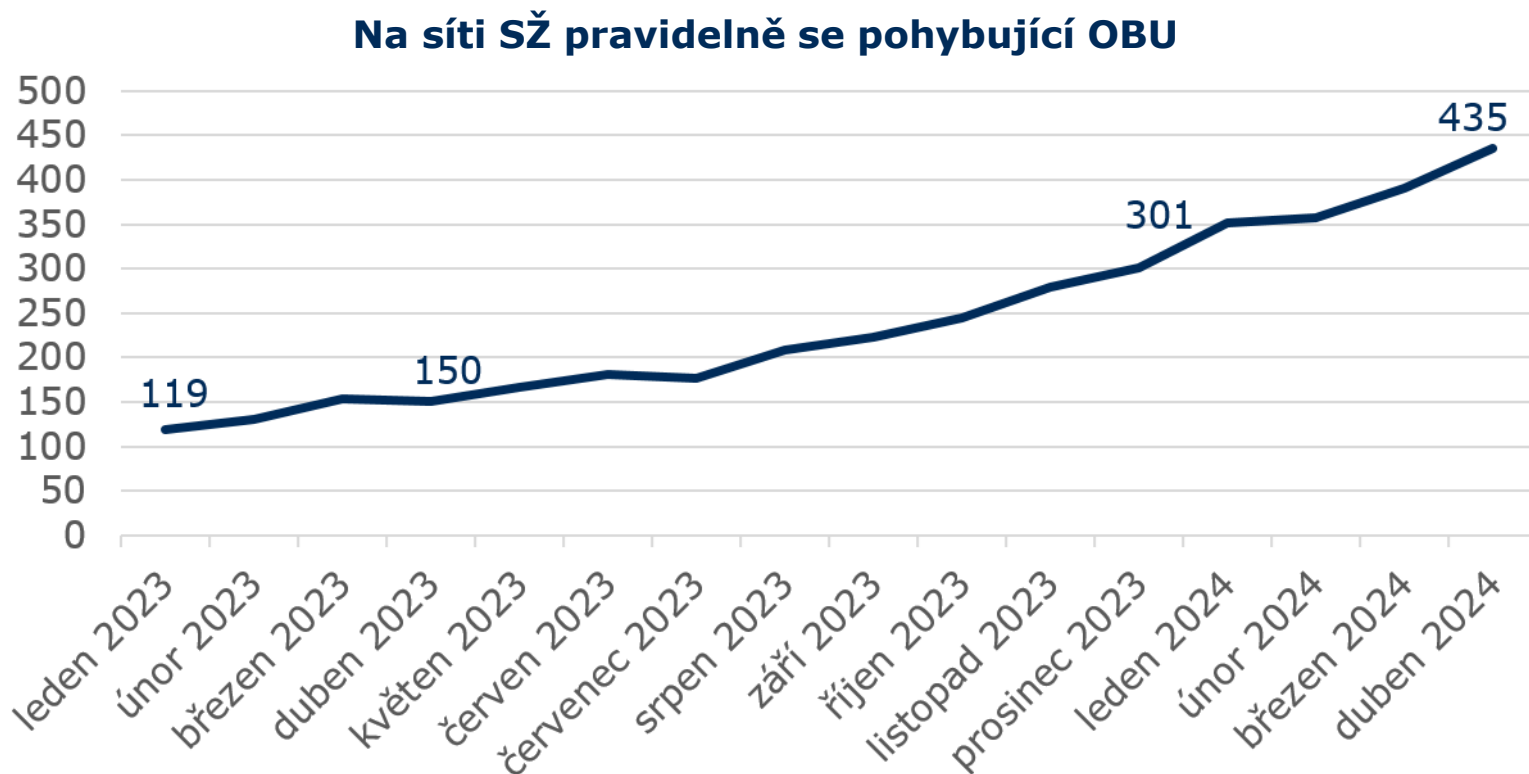
- Olomouc (mimo) – Uničov
  - ETCS na trati **uváděno do provozu již ve 3.Q 2022**
  - **Rutinní provoz až od 28. 3. 2023**
  - ⇒ Měsíce trvající **ověřovací provoz s dodatečnými provozními opatřeními**
  - Stále **vysoká míra nedostupnosti** ≈ 2%
- Aktuálně **stále s dodatečnými provozními opatřeními**
  - Petrovice u Karviné – Hrušky (mimo)
  - Beroun-Závodí, Beroun – Ejpovice
- Připravujeme úseky na **výhradní provoz ETCS L2 „s benefity“**
  - Na **nejzatíženějších tratích, rychlost 160 (200) km/h**
    - 1. Je přijatelný stávající postup uvádění ETCS do provozu?**
    - 2. Je přijatelná stávající míra (ne)dostupnosti systému?**
    - 3. Jak by dopadlo zahájení výhradního provozu ETCS nyní???**

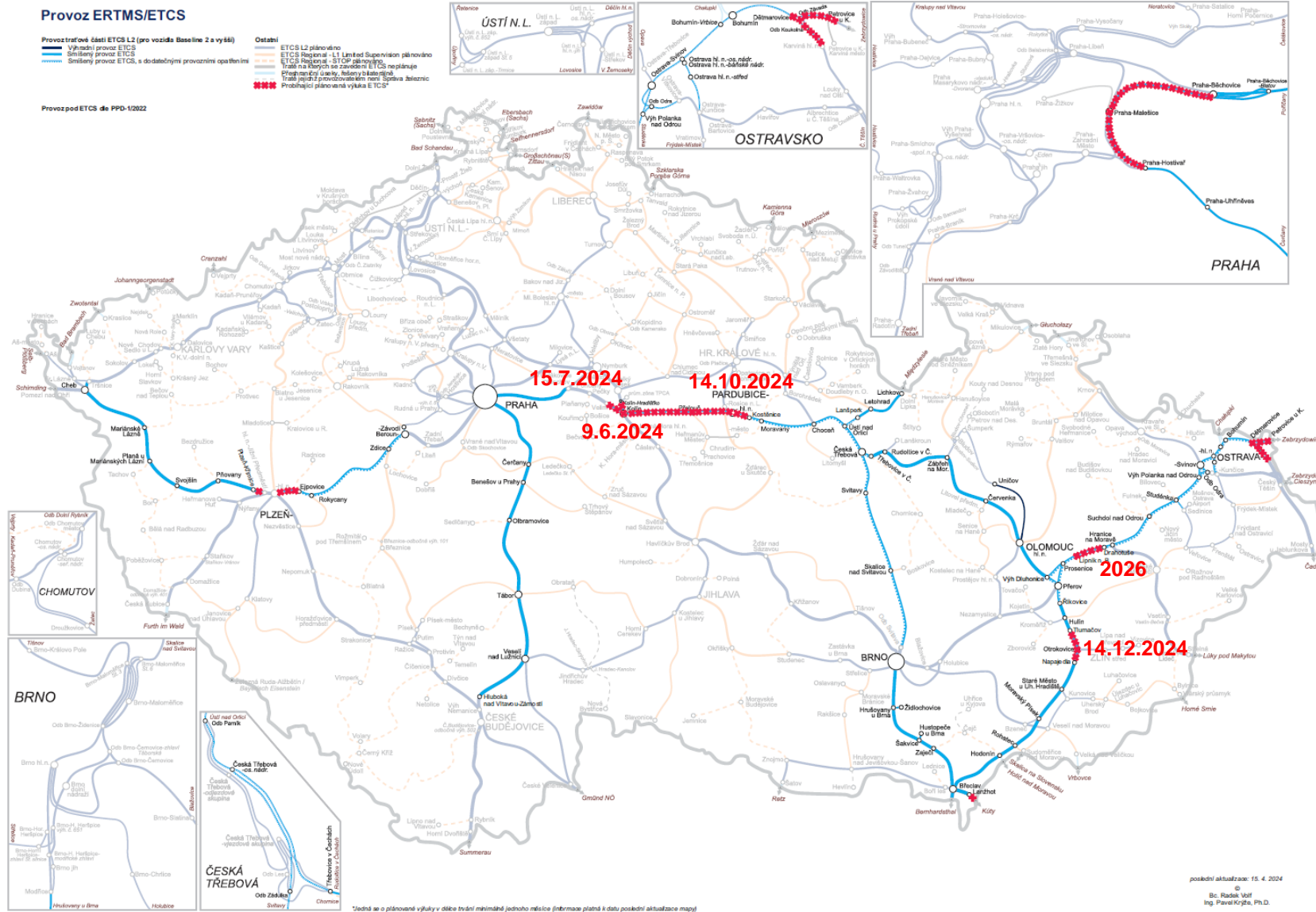
Vývoj počtu mobilních částí ETCS na síti SŽ

V ČR má vydané šifrovací klíče pro komunikaci ETCS přibližně **900 OBU**

- 600 ATLAS ALSTOM
- 100 Ebicab Bombardier
- Ostatní CAF a Siemens

Tratěová část ETCS - aktuální stav

Kdo vše sleduje aktuálně situaci a zahájení výhradního provozu ETCS k 1. 1. 2025

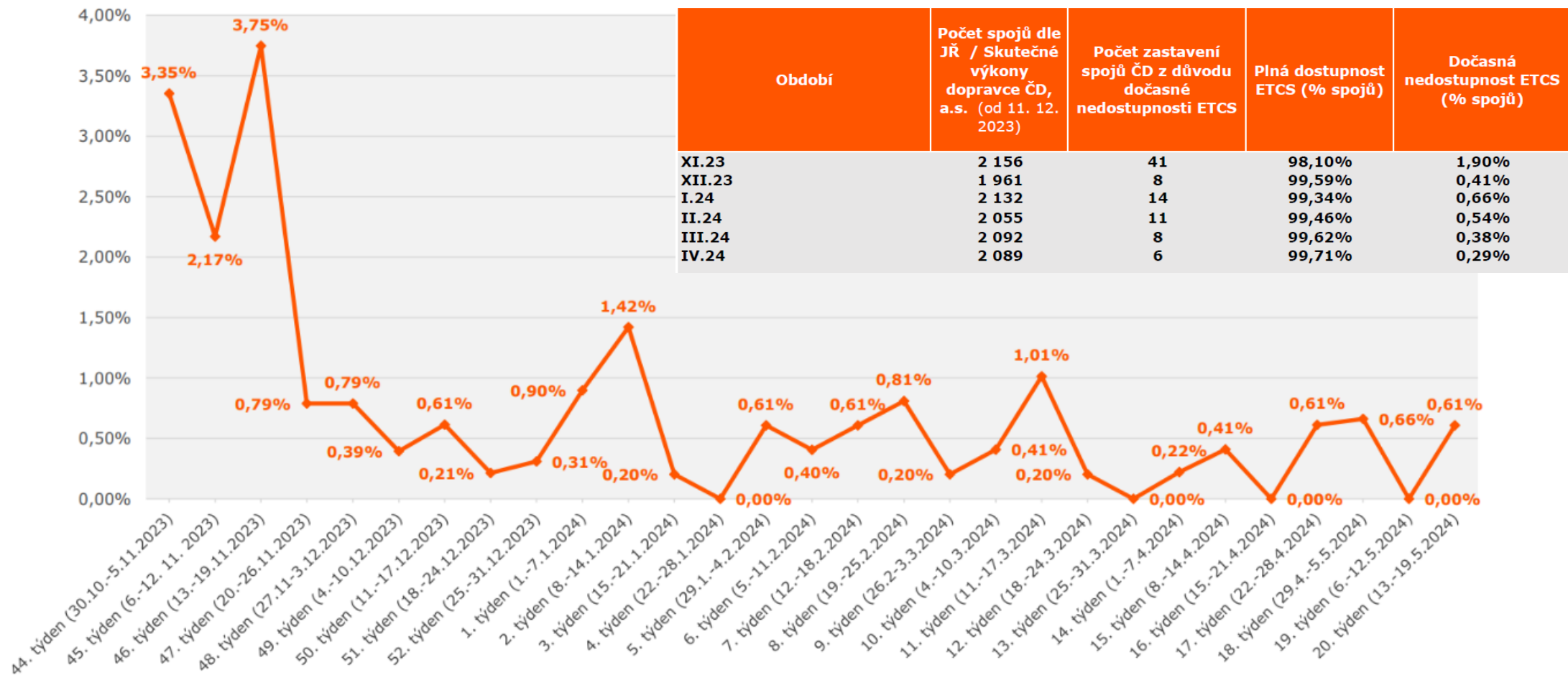
- Evropská komise, Agentura ERA
- CER a ERTMS Users Group (SŽCZ členem)

- Pravidelná jednání s ministrem dopravy
  - **NSA, SŽ, dopravci, zástupci průmyslu**
- Pracovní skupina pod vedením NSA – Drážního úřadu
- V rámci Správy železnic
  - **Koordinační jednání náměstka GŘ pro provozuschopnost**
  - **Řídící výbor Programu ETCS**
  - **Krizová pracovní skupina ETCS – SŽ, AŽD**

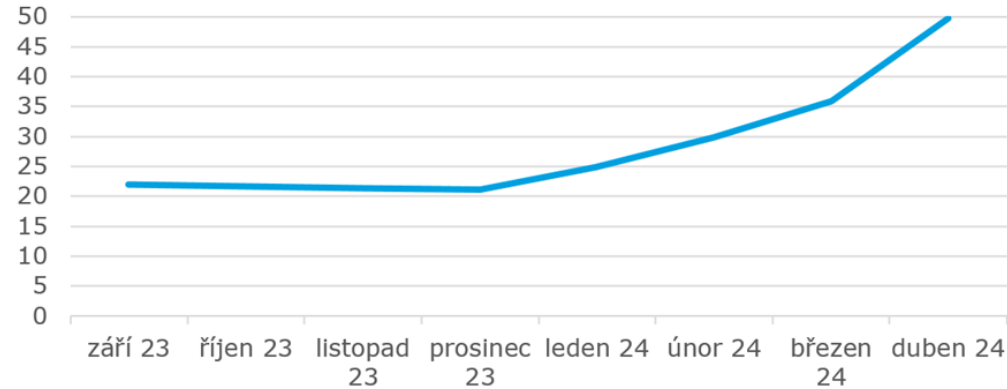
Vývoj provozu pod dohledem ETCS na trati Olomouc – Uničov

Traťový úsek Olomouc - Uničov - výhradní provoz pod systémem ETCS
Dočasná nedostupnost ETCS (% spojů)

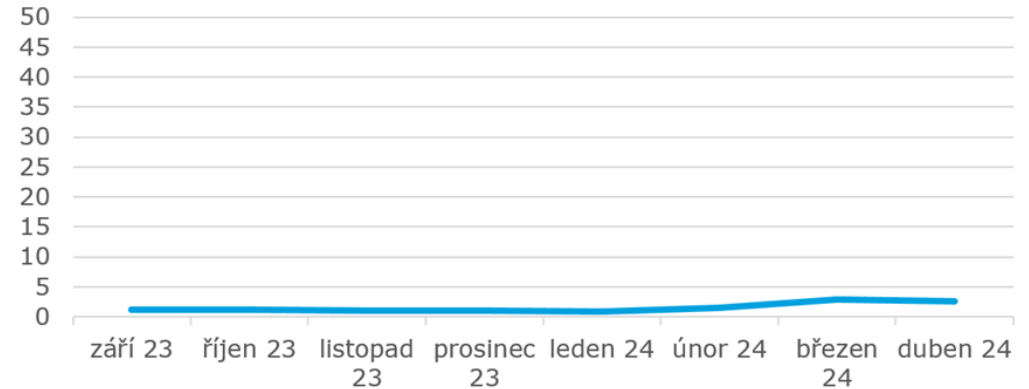

Provoz pod dohledem ETCS (vlaky ETCS/všechny vlaky [%])

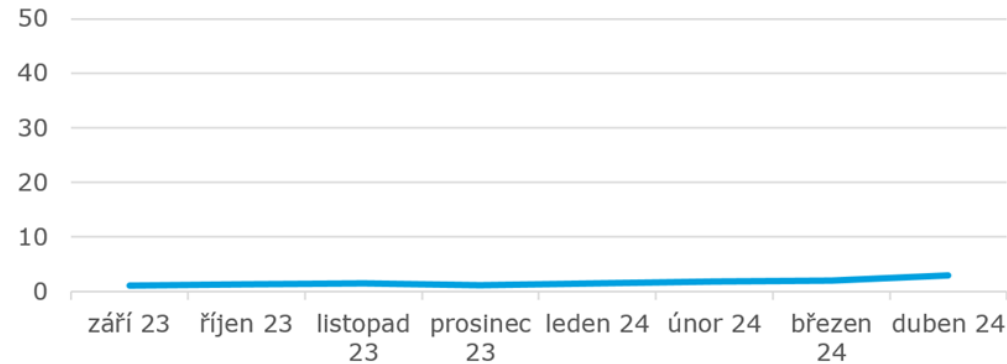
Zdice – Rokycany

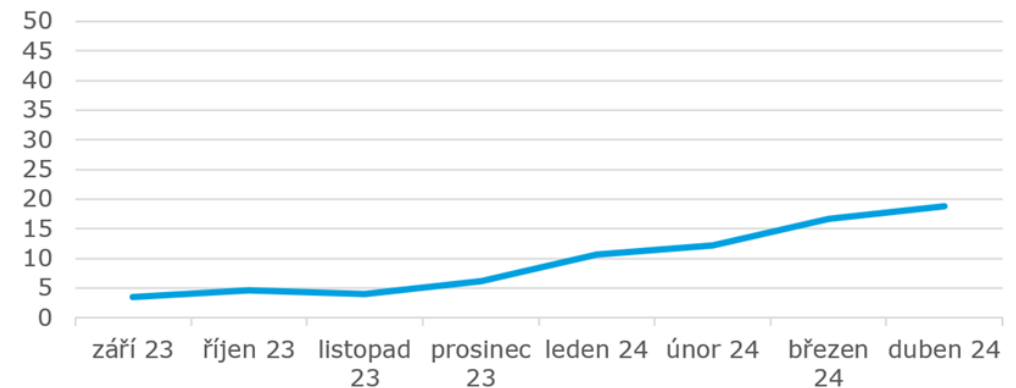
Podivín – Modřice

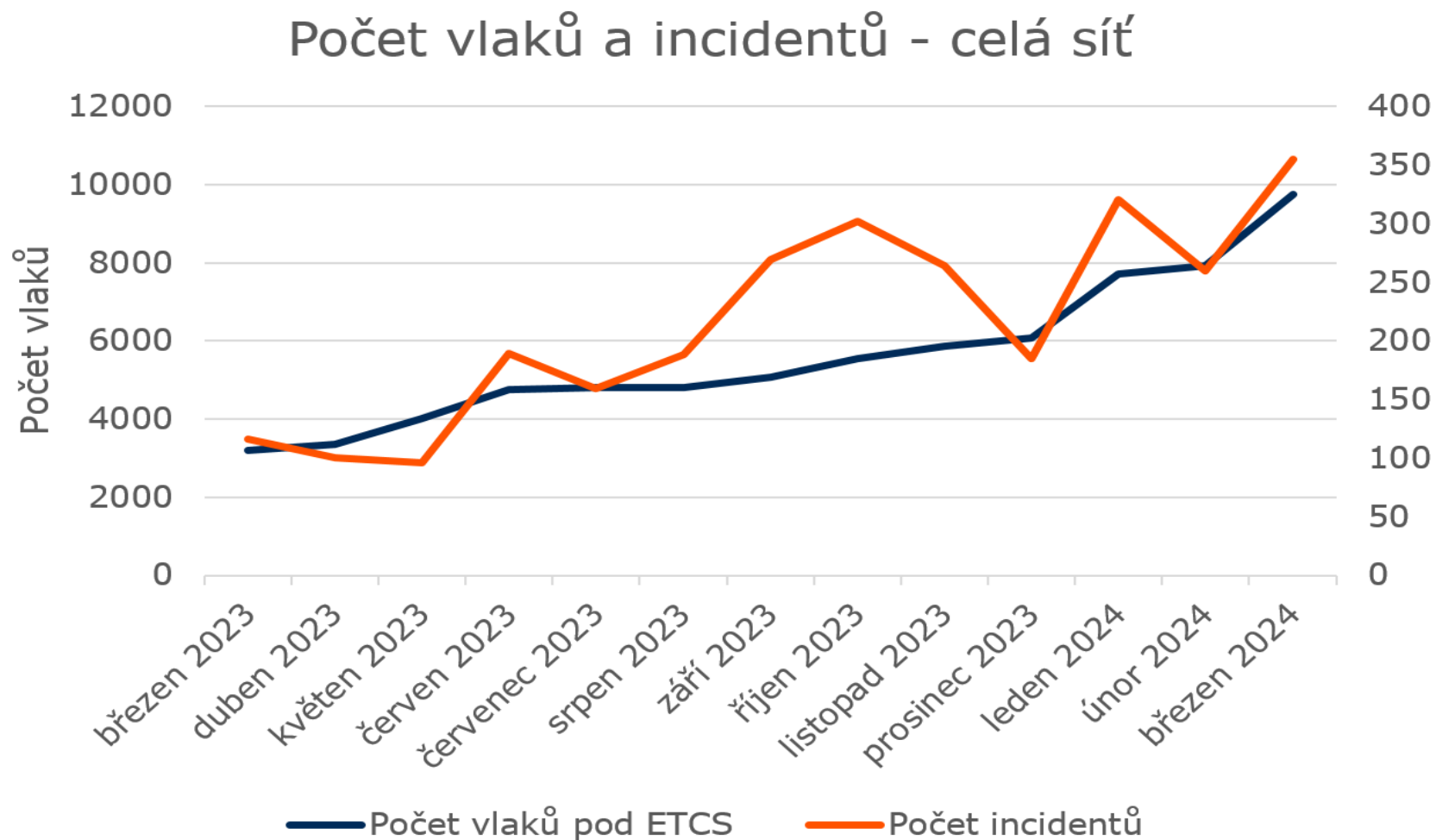
Český Brod – Praha-Běchovice

Třebovice v Čechách – Červenka

Vývoj provozu pod dohledem ETCS celkově

Zátěžové zkoušky ETCS

— Časový rámec pro provedení zkoušek: **01/2024 – 07/2024**

— Rozdělení do jednotlivých testovacích oblastí:

1. **Břeclav - Staré Město u Uh. Hradiště: 13. 1. – 15. 1. 2024** splněno
2. **Beroun – Ejpovice: 2. 3. - 3. 3. 2024** splněno
3. **Brno – Břeclav: 23. 3. - 24. 3. 2024** splněno
4. **Adamov – Česká Třebová: 27. 4 - 28. 4. 2024** splněno
5. **Česká Třebová – Červenka – Olomouc 18. 5. - 19. 5. 2024**
Olomouc – Přerov/Prosenice: 19. 5. - 20. 5. 2024 splněno
6. **Staré Město u U. H. – Přerov – Lipník n. B. 15. 6. – 16. 6. 2024**
Hranice na Moravě – Bohumín: 16. 6. - 17. 6. 2024
7. **Praha Běchovice – Kolín – Pardubice: 27. 7. - 28. 7. 2024**
Pardubice – Ústí n. O. – Česká Třebová: 28. 7. - 29. 7. 2024 (- 30. 7. 2024?)

Shrnutí výsledků zátěžových zkoušek ETCS

- Břeclav – Staré Město u Uherského Hradiště (01/2024)
  - 2x **chybná obsluha mobilní části** ETCS strojvedoucím
  - 2x ETCS **reagovalo na restriktivní chování staničního zabezpečovacího zařízení**
  - 3x **rozpad telekomunikačního spojení** mezi traťovou a mobilní částí ETCS
  - 2x reakce ETCS **z důvodu implementovaných algoritmů a konfigurace parametrů** RBC
- Beroun – Ejpovice (03/2024)
  - **ETCS fungovalo správně ve 100% případech**
  - 1x **nesprávný postup obsluhy** zabezpečovacího zařízení
- Břeclav – Modřice (03/2024)
  - **ETCS fungovalo správně ve 100% případech**
- Č. Třebová – Adamov (04/2024)
  - 1x **rozpad spojení** – nouzové zastavení vlaku
  - 2x **porucha mobilní části** ETCS
  - **3x zásah ETCS z důvodu poruchy návazného zařízení (kolejový obvod)**
  - 1x zásah ETCS z důvodu **chybné obsluhy**
- Č. Třebová – Olomouc – Přerov/Prosenice (05/2024)
  - 1x **rozpad spojení**
  - 1x **porucha mobilní části** ETCS
  - 1x **nesprávná obsluha mobilní části** ETCS

Shrnutí výsledků zátěžových zkoušek ETCS

16 vlaků pod plným dohledem ETCS, Beroun – Ejpovice 3. 3. 2024, cca 2:30 hodin

Technologické stránky ETCS Zdice - Plzeň

Zobrazit data z RBC: Export vlaků

Připojené vlaky

RBC	Číslo vlaku	Mód	Rychlost [km/h]	Povel stůj	Délka [m]	Maximální rychlost [km/h]	Rychlostníky	Druh vlaku
RBC 63	94122	FS	70		17	80	N	nákladní P
RBC 63	94033	FS	85		17	95	N	osobní
RBC 63	94102	FS	100		15	100	HN	nákladní P
RBC 63	94112	FS	0		15	100	HN	nákladní P
RBC 63	94143	FS	70		17	95	HN	nákladní P
RBC 63	94132	FS	80		17	80	150 mm	nákladní P
RBC 63	94009	FS	80		20	160	HN	nákladní P
RBC 63	94073	FS	60		53	160	HN	osobní
RBC 63	94162	FS	75		52	160	150 mm	osobní
RBC 63	94011	FS	55		20	140	HN	nákladní P
RBC 63	94063	FS	90		53	120	150 mm	osobní
RBC 63	94152	FS	120		20	160	HN	nákladní P
RBC 63	94013	FS	0		20	140	HN	nákladní P
RBC 63	94052	FS	75		53	160	150 mm	osobní
RBC 63	94015	FS	0		20	160	HN	osobní
RBC 63	94042	FS	85		20	160	HN	osobní

Shrnutí výsledků zátěžových zkoušek ETCS

Příčiny ovlivnění spolehlivosti (dostupnosti) provozu pod ETCS:

1. Nekorektní chování infrastrukturního zabezpečovacího zařízení – SZZ, TZZ, kolejové obvody
2. Nesprávná obsluha – mobilní/traťová část
3. Přenos informací mobilní <-> traťová část (GSM-R, přenosové zařízení)
4. Vlastní poruchy RBC, OBU

Nejlepší zátěžová zkouška = pravidelné jízdy vlaků se zapnutým ETCS

Zvýšení spolehlivosti (dostupnosti) ETCS

Úpravy zabezpečovacích zařízení, ERTMS, přenosové sítě

- Změna hodnoty proměnné T_SECTIONTIMER (40 s)
  - Časová náročnost **úpravy RBC + SZZ** (pro všechny úseky s výhradním provozem ETCS 2025)
  - **Nyní potřeba stanovit prioritizaci úseků ke změně**
- Přepínání páteřní části přenosové sítě na technologii MPLS
  - Stanoveny 4. etapy přepínání – **předpoklad v 07/2024**
  - Současně s přepínáním zajistit zapojení pro zvýšení dostupnosti „**protection line**“
- Zásady přístupu ke komunikačním sítím a přenosovým technologiím
  - Pokyn GR - **přenosová cesta pro GSM-R (a tím ETCS) vyžaduje obezřetné zacházení**
- Zmapování problematických (kolizních) míst pokrytí GSM-R
- Specifikace RSC testů a notifikace u Agentury EU pro železnice
- Doplnění dohledu ERTMS o diagnostický nástroj
- **ALE TAKÉ:** Optimalizace umístění antén na vozidlech, výpadky OBU...

Pokyn GŘ čj. 18303/2024-SŽ-GŘ-O26

Zásady přístupu ke komunikačním sítím a přenosovým technologiím (ERTMS)

- Týká se investičních akcí a opravných prací, pokud je plánován zásah do:
  - optické sítě
  - přenosové sítě SDH nebo MPLS
  - prvků DWDM
  - napájení sdělovacího zařízení (výše zmíněných prvků)
- Je nutné předem projednat zásah se Správou železniční telematiky (SŽT)

Je nezbytné změnit zaběhnuté postupy a k datové síti se chovat s novým nadhledem a odpovědností!

Konference ZČU 31. května 2023

ETCS L1 LS a ETCS STOP – reálně fungující

ETCS L1 LS a ETCS STOP – reálně fungující k 29. 5. 2024

Konference ZČU 31. května 2023

— Naučit se i při výlukách a rekonstrukcích udržet v provozu ETCS

- **Architektura a koncepce zařízení** to musí umožnit
- **Nezbytné minimum úprav** (pouze zasažená část kolejiště)
- **Minimální rozsah přezkoušení**

⇒ **Udržet nákladově přijatelné řešení**

— Podle toho **plánovat stavební postupy**

— Příklad: ŽST Otrokovice – ETCS ve výluce

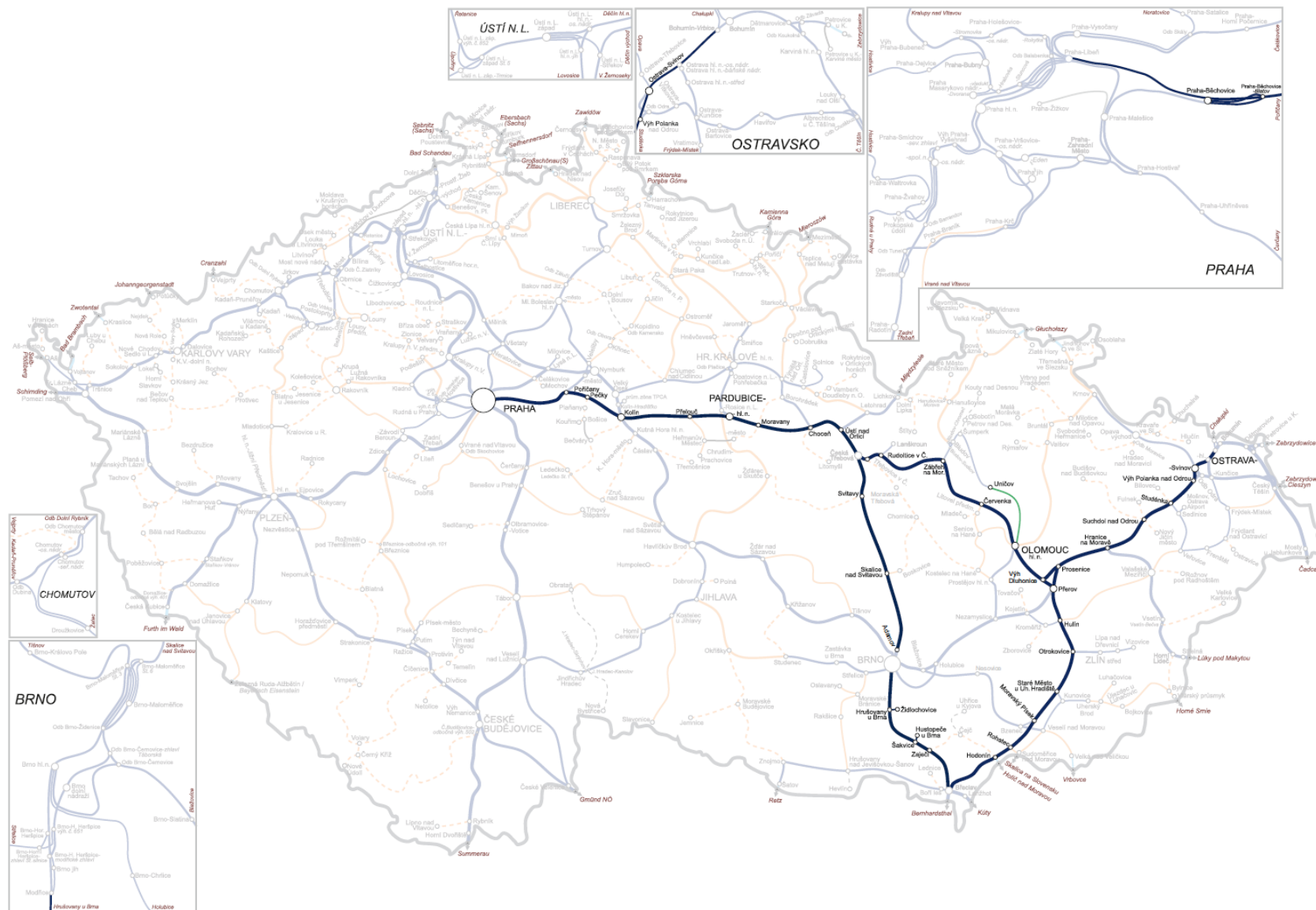
- Při výhradním provozu by provoz bez ETCS znamenal zásadní omezení dopravy i bezpečnosti

⇒ **Zprovoznit ETCS L2 např. i při provizorním SZZ**

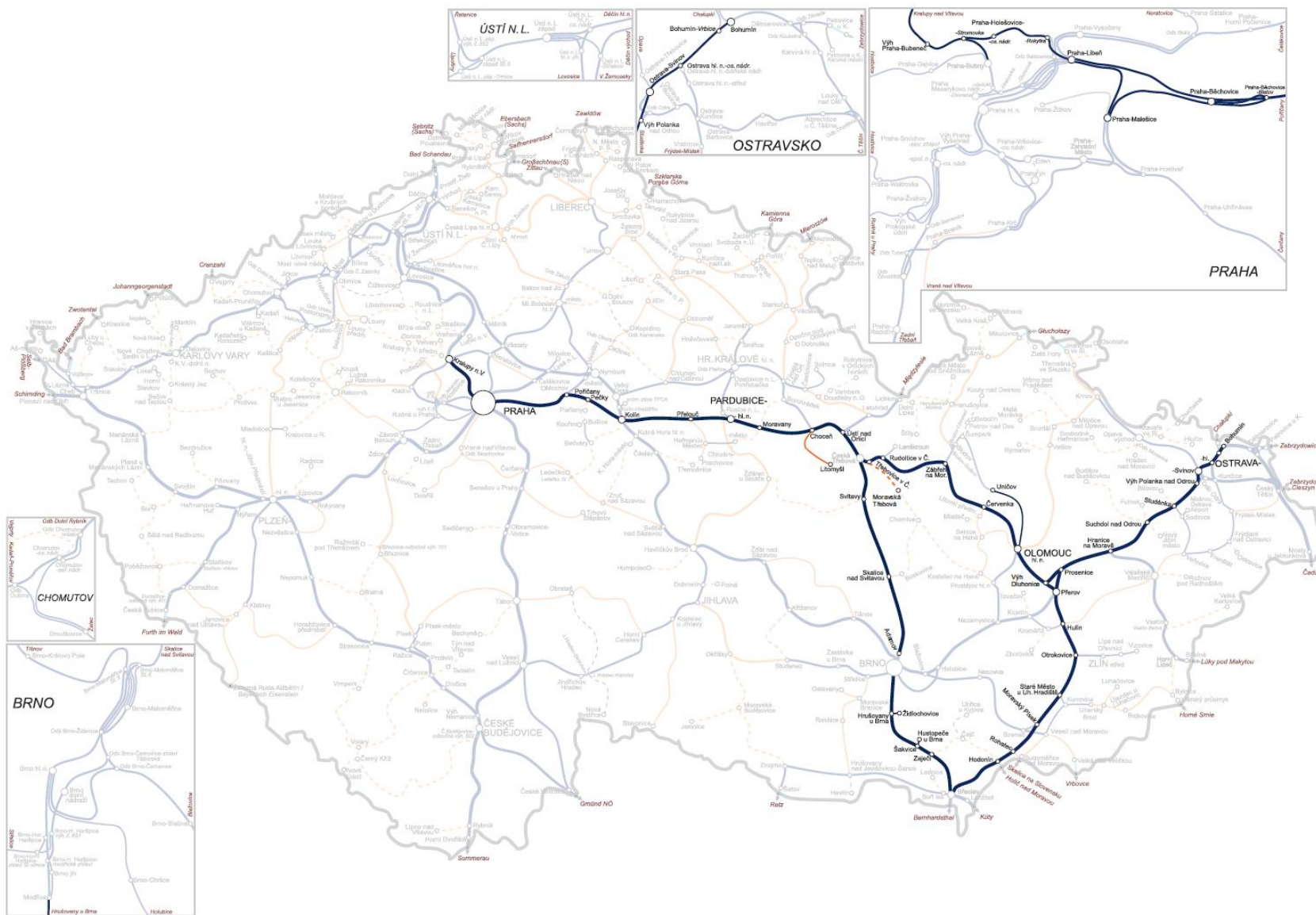
Provoz při dlouhodobých výlukách (vypnutí) ETCS

- Pilotní ověření na úseku **Lipník n. B. – Drahotuše** (investiční akce „BC“)
  - Navržena v tomto případě varianta **ETCS STOP** (mj. s ohledem na pokročilý stav stavby)
    - *Doplnit LEU a BG pro ETCS STOP u vjezdových náv. Lipník n. B. a Drahotuše, oddílových náv. AHr. Slavíč a Benátky a vj. náv. odb. Jezernice A a Jezernice B*
  - Jízda kolem odjezdových návěstidel Lipník a Drahotuše bude nadále zabezpečena ETCS L2 (v činnosti po celou dobu investiční akce, s výjimkou přepínání v poslední fázi)
  - Aktivace nejpozději **do okamžiku zavedení výhradního provozu ETCS** v úseku Přerov – Hranice n. M.
  - Co nejdříve **znovu zapnout ETCS L2 ve stanici Lipník n. B.** (aktuálně vypnuto z důvodu úpravy přejezdu a chybějící dokumentaci z předcházející akce – neumožňuje zrušit výlukou ETCS L2)
- Chystají se další akce
  - **Modernizace uzlu Česká Třebová**
    - Předpoklad uplatnění varianty ETCS STOP

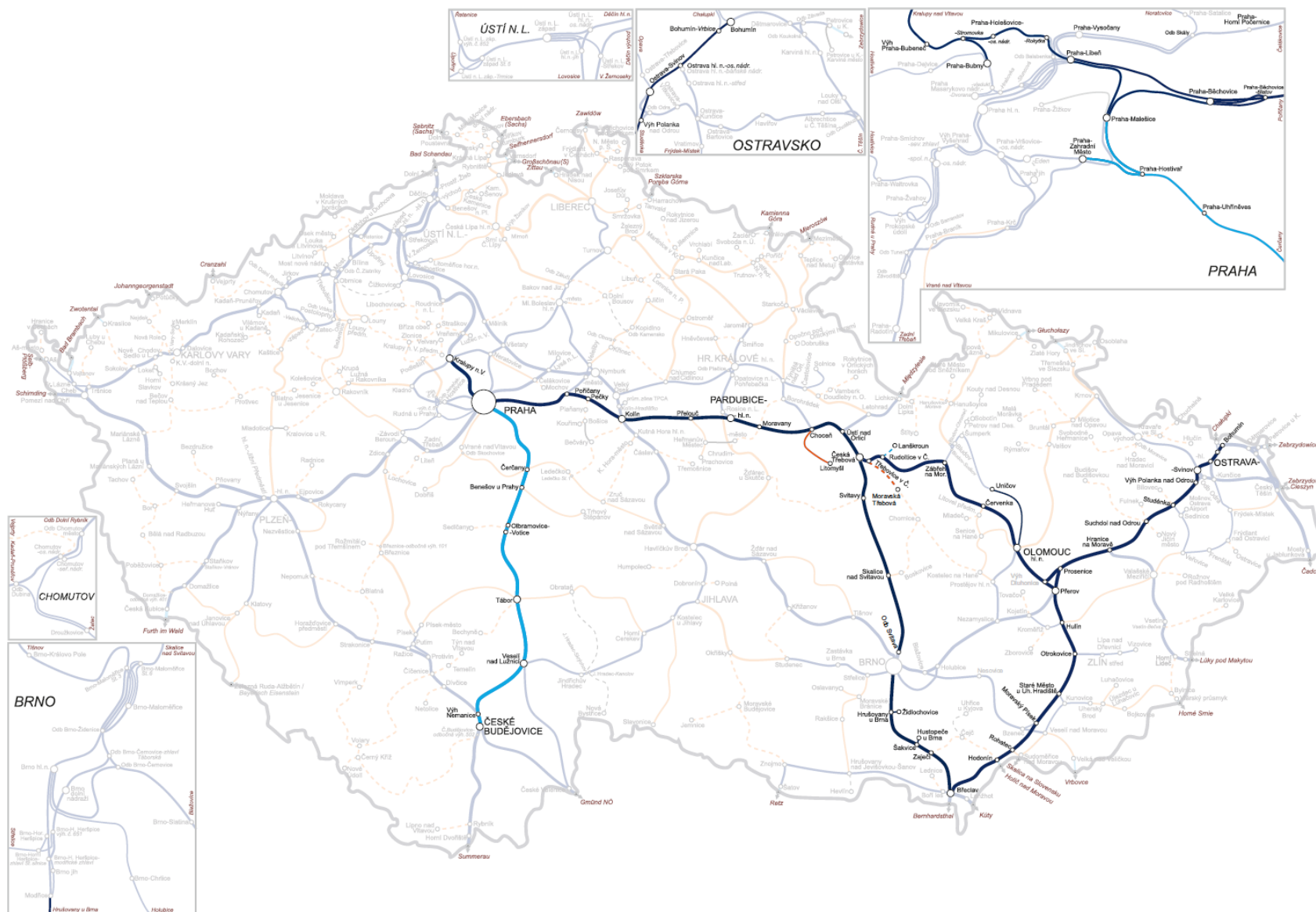
Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 1. ledna 2025

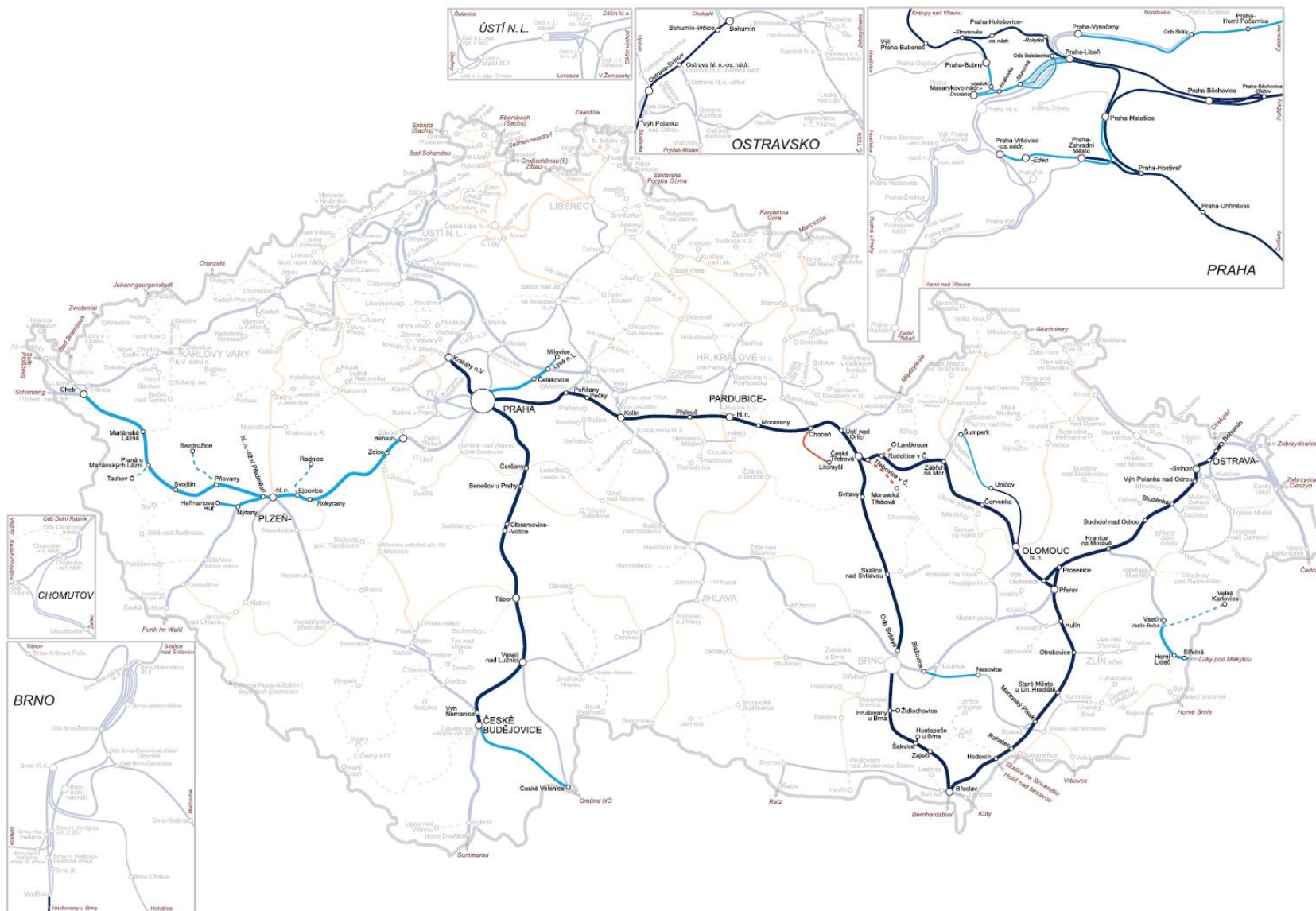
Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 14. prosince 2025

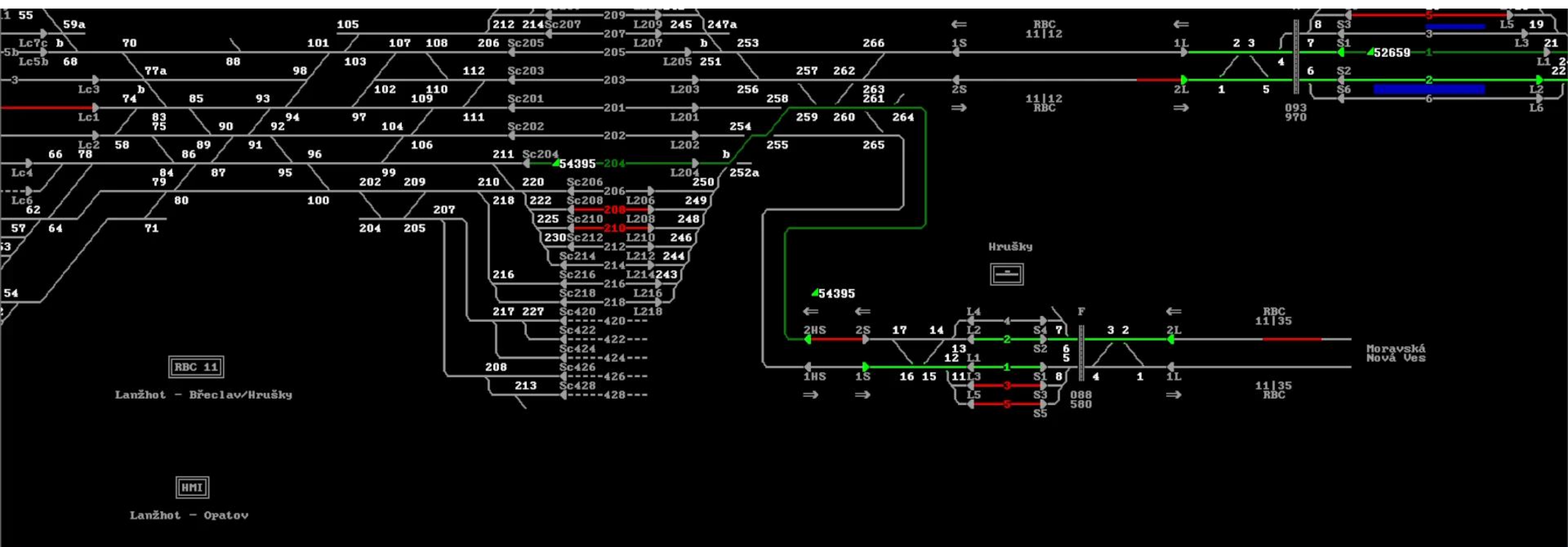
Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 13. prosince 2026

Výhradní provoz ETCS na síti SŽ od 12. prosince 2027

Chování ETCS v kritickém okamžiku

Připojené vlaky 2 záznamy Pomalé jízdy PZZ 0 záznamů Chyby čtení baliz 0 záznamů

RBC	Číslo vlaku	Mód	Rychlost [km/h]	Povel stůj	Délka [m]	Maximální rychlost [km/h]	Rychlostníky	Druh vlaku	Trakce	Nápravový tlak [t]	OBU ETCS ID
RBC 11	54395	FS	60		17	120	HN	nákladní P	n/a	22.5	
RBC 12	52659	FS	95		600	100	HN	nákladní P	DC AC	22	

RBC	Název PZZ	Porucha PZZ	PJ Op

RBC	Balizová skupina (BG)	Porucha baliza	Porucha BG

Děkuji Vám za pozornost

Zavádění ETCS v ČR – aktuální stav

Ing. Tomáš Konopáč
konopac@spravazeleznic.cz